

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського національного
університету

Микола ДИВАК
(підпис)
2023 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Мацика Володимира Олександровича на
тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я», поданої на
здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань
05 - соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю **051 «Економіка»**

ВИТЯГ

із протоколу засідання кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету
від 23 листопада 2023 р., протокол № 11

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Шкільняк М. М.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н, професор **Августин Р. Р.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н, професор **Васіна А. Ю.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н, професор **Желюк Т. Л.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н, професор **Мельник А. Ф**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н, професор **Микитюк П. П.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та

персоналу, д. е. н, професор **Монастирський Г.Л.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Надвичний С. А.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, професор **Качан Є. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., **Богач Ю. А.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Демків І. О.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Дудкіна О. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Дяків О. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Жуковська А. Ю.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Котис Н. В.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Крисько Ж. Л.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Круп'як Л. Б.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Кривокульська Н. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Попович Т. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. г. н, доцент **Пушкар З. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Смачило І. І.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, **Прохоровська С. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Чикало І. В.**.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження **Мацика Володимира Олександровича** на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка» щодо її рекомендації для захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь здобувача Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка» щодо її рекомендації для захисту.

Мацик Володимир Олександрович зробив доповідь про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну та найбільш вагомні теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

2. Учасниками засідання фахового семінару кафедри до здобувача Мацика Володимира Олександровича були поставлені такі запитання:

д. е. н., професор Монастирський Г. Л. :

1. На скільки ефективним, на вашу думку, є процес створення конкурентоспроможної мережі закладів охорони здоров'я на регіональному рівні?

2. В описаній вами рівневій моделі публічної політики охорони здоров'я в роздатковому матеріалі ви виокремлюєте наднаціональний рівень, що забезпечується ВООЗ. Як дана організація гарантує дотримання високого рівня захисту здоров'я людей в Україні підчас повномасштабної збройної агресії, адже це прописано чітко в її місії?

д. е. н., професор Микитюк П. П.:

1. Які ризики в рамках проаналізованого індексу безпеки здоров'я крім воєнних загроз виокремлено вами в роботі?

2. Які результати дав проведений вами в роботі розрахунок інтегрального показника результативності публічної політики?

д. е. н., професор Надвиничний С. А.:

1. Які прогностичні моделі вами в роботі використано і який горизонт прогнозування вибрано?

д. е. н., професор Шкільняк М.М.:

1. В чому полягає унікальність методики розрахунку інтегрального показника результативності публічної політики в сфері охорони здоров'я?

д. е. н., професор Августин Р.Р.:

1. В роботі інноваційним підходом до інформаційно-аналітичного супроводу моніторингу результативності фінансових інструментів реалізації публічної політики в сфері охорони здоров'я є використання «експериментального рахунку охорони здоров'я» та «сателітного рахунку», які є інструментами міжнародного обліку використання медичних товарів і послуг. Скажіть будь-ласка, що дало використання цих рахунків у рамках вашого дослідження ?

2. Які альтернативні механізми фінансування сфери охорони здоров'я ви розглядаєте у роботі ?

д. е. н., професор Васіна А. Ю.:

1. Які напрями трансформації публічної політики у сфері розвитку громадського здоров'я запропоновано вами в роботі?

к. е. н., доцент Круп'як Л. Б.:

1. Як на вашу думку можна забезпечити стійкість системи охорони здоров'я та її адаптивність до нових викликів та загроз в умовах воєнного стану.

2. Як на вашу думку в рамках модернізації публічної політики повинна трансформуватися система кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я ?

к. е. н., доцент Дудкіна О. П.:

1. Які, на вашу думку, новітні концепції слід покласти в основу модернізації публічної політики охорони здоров'я України ?

2. Як в сучасних викликах трансформується функціональний механізм публічної політики?

к. е. н., доцент Попович Т. М.:

1. Які механізми забезпечення якості надання медичних послуг вами розглянуто у роботі і на скільки ефективно вони сьогодні працюють?

к. е. н., доцент Чикало І.С.:

1. В розданому вами матеріалі, при аналізі витрат в розрізі провайдерів надання медичних послуг за 2015-2020 рр., можна констатувати, що зменшилася питома вага фінансування закладів, де відбувається довгострокове лікування практично в два рази, і збільшилося одночасно фінансування амбулаторних закладів. Одночасно фінансування цільових програм у сфері охорони здоров'я

скоротилося у два рази, відбулося скорочення капітальних видатків, а збільшилося у два рази витрати на управління сферою охорони здоров'я. Скажіть, які наслідки може мати така фінансова складова публічної політики для охорони здоров'я?

На усі поставлені запитання здобувачем було надано вичерпну відповідь.

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

доктор економічних наук, професор Желюк Тетяна Леонтіївна (науковий керівник) зазначила, що здобувачем Мациком Володимиром Олександровичем повністю виконано освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії PhD зі спеціальності 051 «Економіка», про що свідчить академічна довідка з аспірантури. Дисертація Мацика Володимира Олександровича була подана на кафедру 17.11.2023 року.

У висновку наукового керівника було зазначено, що дисертаційна робота є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, що відповідає затвердженій Вченою радою темі та поставленій меті, характеризується логічною послідовністю викладу, єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, містить наукові положення, що мають наукову новизну та важливе практичне значення для вирішення завдань, пов'язаних із модернізацією публічної політики охорони здоров'я.

Актуальність, новизна, обґрунтованість основних наукових положень, висновків і рекомендацій проведеного дослідження та його значимість для економічної науки і практики свідчить, що дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341), а відтак, може розглядатися на засіданні структурного підрозділу щодо її подальшого захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка».

4. ВИСТУПИЛИ:

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Августин Р.Р. (рецензент), який наголосив, що робота Олександра Мацика на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» є актуальною, відповідає викликам та потребам проведення медичної реформи, завданням децентралізації та євроінтеграції. Отримані результати дослідження та винесені на захист положення містять елементи наукової новизни та характеризуються прикладним значенням, про що свідчать довідки про впровадження, отримані від інститутів публічного управління, що реалізують публічну політику на макроекономічному та регіональному рівнях. Стосовно недоліків та дискусійних положень рецензент зазначив:

1. В роботі необхідно детальніше пояснити необхідність розрахунку інтегрального показника результативності публічної політики охорони здоров'я.

2. Дискусійним є оцінювання об'єкту публічної політики лише з позицій показників стану здоров'я.

3. В доктрині модернізації авторіві доцільно було б більш детальніше розглянути вектор між секторного партнерства в сфері охорони здоров'я національної економіки.

Висловлені зауваження та побажання суттєво не знижують наукової значимості проведеного дослідження і можуть стати основою наукової дискусії під час публічного захисту дисертації. Рецензентом було зроблено висновок про те, що дисертаційна робота Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» є завершеним цілісним самостійним науковим дослідженням, оформлена відповідно до існуючих вимог, містить науково обґрунтовані положення, у яких викладено і обґрунтовано авторський підхід щодо напрямів модернізації публічної політики охорони здоров'я. Положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, достатньо аргументовані та мають високий рівень достовірності. Якісні характеристики роботи вказують на її відповідність спеціальності 051 «Економіка», вимогам Міністерства освіти і науки

України і Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії PhD. Враховуючи вищезазначене, вважаємо, що це дає підстави рекомендувати її до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 051 «Економіка».

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Мельник А.Ф. (рецензент), у своєму виступі наголосила на актуальності теми, її зв'язку з науково-дослідною тематикою ЗУНУ, високому науковому рівні роботи, значимості наукових розробок і пропозицій автора, належній апробації результатів наукового дослідження, які відповідають основним положенням і змісту дисертації. У цілому, позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Мацика Володимира Олександровича, рецензент виокремила низку дискусійних положень і зауважень:

1. Необхідно при обґрунтуванні місця охорони здоров'я в системі національної економіки використати модель «чорного ящика», яка дозволяє прослідкувати взаємний вплив національної економіки і системи охорони здоров'я.

2. Серед наукових теорій в п.1.1 варто показати роль поведінкової економіки у формуванні наукового базису дослідження.

3. При проведенні аналізу стану системи охорони здоров'я національної економіки необхідно більше уваги звернути на кон'юнктурі ринку медичних послуг, його організаційно-економічних формах і результатах функціонування.

4. За результатами дослідження авторіві необхідно чітко зробити висновок про те, чи склалася публічна політика охорони здоров'я як цілісна система.

Разом з тим, виокремлені зауваження не зменшують в цілому позитивної думки про дисертаційну роботу, яка є завершеною працею. Є всі підстави стверджувати, що автор реалізував поставлені цілі і завдання. Представлена дисертація відповідає шифру спеціальності, містить усі необхідні елементи, що висуваються до наукових робіт такого типу, що дозволяє її рекомендувати до

розгляду у разовій Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 051 «Економіка».

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Дудкіна О.П. (рецензент) відзначила актуальність теми дослідження, обґрунтованість визначеної автором мети, завдань та широкий арсенал обраних методів наукового дослідження, акцентувала увагу на окремих пунктах отриманої наукової новизни та підкреслила практичне значення отриманих напрацювань і значимість їх впровадження в роботу центральних та регіональних інститутів публічного управління, які реалізують публічну політику в сфері охорони здоров'я та в навчальному процесі ЗУНУ. Поряд з тим, рецензент виокремила певні зауваження:

1. В роботі авторові необхідно у висновках наголосити про те, які саме функції публічної політики і яким чином необхідно модернізувати.

2. Зміст роботи значно виграв би, якби автор в доктрині модернізації публічної політики виокремив інноваційні інструменти публічної політики.

3. Потребує уточнення організаційно-економічний й механізм впровадження генетичного паспорта.

Дисертаційна робота Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» за змістом, науковою новизною, логікою викладення матеріалу, висновками та рекомендаціями є цілісним, завершеним, самостійним науковим дослідженням, що відповідає паспорту спеціальності 051– «Економіка». Дисертація підготовлена і оформлена відповідно до вимог, що висуваються Міністерством освіти і науки України до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Зміст роботи логічно і послідовно висвітлює основні завдання дисертаційного дослідження. Виявлені дискусійні моменти та зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Відтак, дисертація Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» може бути

рекомендована до розгляду на разовій Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 051 «Економіка».

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Круп'як Л.Б (рецензент) у своєму виступі відзначила, що робота виконана на актуальну тему, автором обґрунтовано низку положень, які мають елементи наукової новизни. Безперечною перевагою дисертаційної роботи є її теоретичний та прикладний характер, оскільки від ефективного інституційного, організаційно-економічного механізму публічної політики залежить стан охорони здоров'я збереження та примноження людського потенціалу. Достовірність отриманих результатів забезпечується використанням методичного інструментарію та статистичної інформації та їх апробацією на міжнародних та всеукраїнських конференціях з міжнародною участю.

Поряд з позитивною оцінкою дослідження, зроблено зауваження, які мають рекомендаційний характер, а саме:

1. В роботі в якості об'єкту публічної політики варто було б виокремити індустрію охорони здоров'я та показати її вплив на національну економіку.
2. Відобразити роль і навести ширший перелік громадських самоврядних інститутів, які впливають на реалізацію публічної політики охорони здоров'я.
3. В доктрині модернізації варто виокремити інноваційні інструменти модернізації кадрового забезпечення публічної політики.

Дисертаційна робота є цілісною і змістовною, містить обґрунтовані теоретичні та прикладні розробки автора, а висловлені зауваження не впливають суттєво на її науковий рівень. Відповідно до цього, дисертація Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» є завершеною, самостійною науковою роботою, що виконана на достатньо високому науково-теоретичному рівні, і тому рекомендується для подальшого проходження з метою захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Шкільняк М.М. (рецензент), який високо оцінив актуальність теми дослідження, наукове значення отриманих дисертантом результатів, які викладені в опублікованих працях і відображають основні положення та зміст дисертації. Поряд з цим рецензент навів певні дискусійні положення, що полягають у наступному:

1. В роботі доцільно було б показати значимість в публічній політиці не лише фіскальних, організаційних, адміністративних методів управлінського впливу на охорону здоров'я, але й значимість форм міжсекторного партнерства.

2. Також при аналізі об'єкту дослідження чітко виокремити вплив охорони здоров'я на економіку України.

3. Окремий табличний та графічний матеріал, можна перенести в додатки, щоб не перебільшувати обсягу дисертаційного дослідження.

Однак вказані вище дискусійні положення не заперечують наукового рівня, загальної теоретичної і прикладної значимості дисертаційної роботи. Рецензована дисертаційна робота в цілому є завершеною самостійною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують важливе наукове завдання – поглиблення наукового базису та обґрунтування прикладних рекомендацій до модернізації публічної політики в сфері охорони здоров'я національної економіки. За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості висновків та рекомендацій, наукової та практичної цінності отриманих результатів дисертація Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» відповідає галузі знань 5 - соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 «Економіка», вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №

759 від 31.05.2019)», а її автор, Мацик Володимир Олександрович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

В обговоренні дисертаційної роботи взяли також участь: д. е. н., професор **Монастирський Г.Л.**, д. е. н., професор **Надвиничний С. А.**, д.е.н., професор **Микитюк П.П.**

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що дисертаційна робота здобувача Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» виконана на актуальну тему. Учасники обговорення відмітили теоретичну і практичну цінність результатів проведеного дослідження. Дана праця відзначається необхідним рівнем наукової новизни, при цьому всі положення, представлені автором, розроблені самостійно та є достатньою мірою обґрунтованими, емпірично підтвердженими. Наукові досягнення здобувача апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, опубліковані у фахових виданнях та доведені до рівня практичного використання, що підтверджено відповідними довідками про впровадження результатів дослідження.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати Вченій раді університету прийняти висновок фахового семінару та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації Мацика В.О..

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Мацика Володимира Олександровича поданої
на здобуття ступеня доктора філософії на тему: «Модернізація публічної
політики в сфері охорони здоров'я»**

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Вибір теми зумовлений необхідністю досягнення векторів модернізації охорони здоров'я національної економіки, визначених «Стратегією розвитку системи охорони здоров'я до 2030», Стратегією сталого розвитку України «Україна-2030», врахування викликів євроінтеграції, цифровізації, децентралізації, що повинні знайти своє відображення в публічній політиці охорони здоров'я. Вибір теми лежить в площині створення сприятливого інституційного середовища, дієвого організаційно-економічного механізму публічної політики для підтримки усіх складових системи охорони здоров'я, забезпечення високих показників якості надання медичної допомоги, збереження та примноження показників потенціалу людського здоров'я, підтримки цілісності національної економіки за рахунок врахування та протидії економічним, соціальним, екологічним, політичним, безпековим ризикам охорони здоров'я.

Обрана тема пов'язана із тематикою науково-дослідних робіт ЗУНУ, за такими темами:

«Механізм активізації бізнес-середовища як суб'єкта трансформації міст України на засадах сталого розвитку та впровадження смарт-технологій» (номер державної реєстрації 0119U101365), в рамках якої автором обґрунтовано специфіку використання смарт-технологій на ринку медичних послуг;

«Формування медико-прикладного інструментарію управління розвитком закладів охорони здоров'я в умовах війни та повоєнного відновлення», (державний реєстраційний номер 0123U101891), в частині напрацювання пропозицій щодо використання програмних механізмів повоєнного відновлення сфери охорони

здоров'я національної економіки;

науково-дослідній роботі за договором № МПУП-83-2021 «Аналіз фінансової спроможності територіальної громади для побудови системи цивільного захисту населення» (державний реєстраційний номер 0121U114004), в частині обґрунтування показників результативності реалізації цивільного захисту та збереження здоров'я населення територіальної громади;

«Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування» (державний реєстраційний номер 0188U003181), в якій обґрунтовано механізм впровадження валеологічних підходів до реалізації публічної політики в сфері охорони здоров'я;

«Менеджмент та публічне управління в умовах трансформацій», (державний реєстраційний номер 0123U103562), в якій обґрунтовано стратегічні вектори управління сферою охорони здоров'я»;

«Конкурентне позиціонування закладу охорони здоров'я на ринку медичних послуг» (державний реєстраційний номер 0123U104127), в частині обґрунтування підходів до модернізації маркетингового інструментарію позиціонування закладу охорони здоров'я на ринку медичних послуг.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження.

Метою дисертаційної роботи стало поглиблення наукових засад та напрацювання прикладних рекомендацій щодо модернізації публічної політики в сфері охорони здоров'я національної економіки.

Об'єктом дослідження є процес реалізації публічної політики охорони здоров'я національної економіки.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні аспекти реалізації механізму модернізації публічної політики охорони здоров'я національної економіки.

У процесі написання дисертаційного дослідження автором використані системний, інституціональний функціональний, процесний підходи, а також загальнонаукові та конкретні методи дослідження. Зокрема, загальнонаукові емпіричні методи для спостереження та опису показників стану здоров'я; теоретичні методи, що стосуються систематизації, узагальнення, аналогії, зіставлення,

класифікації, пояснення даних; системного та структурного аналізу для оцінки суті, складових підсистем публічної політики охорони здоров'я та механізмів, що на них впливають. Серед конкретних методів варто виокремити методи прикладної економіки, статистичного, кластерного, порівняльного, структурно-морфологічного, економіко-математичного, рейтингового, експертного аналізу для оцінювання місця системи охорони здоров'я в національній економіці, її стану та результативності використання інструментів організаційно-економічного механізму публічного управління сферою охорони здоров'я; соціологічного, лонгітюдного опитування щодо задоволеності населення якістю медичних послуг; методи аналізу фактів та чинників, що впливають на реалізацію організаційно-економічного механізму публічної політики та породжують ризики в системі охорони здоров'я; методи синтезу для формування висновків та обґрунтування наукових рекомендацій щодо шляхів модернізації публічної політики у сфері охорони здоров'я.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Основні результати, отримані особисто автором, які характеризуються науковою новизною і виносяться на захист, містять наступні наукові положення:

- поглиблення наукового базису реалізації публічної політики у сфері охорони здоров'я шляхом розробки доктрини модернізації публічної політики, в основі якої покладено еталонну модель організації управлінських процесів; теоретичну, емпіричну, логічну підсистеми; інноваційні підходи до управління сферою охорони здоров'я, які передбачають використання концепції «єдиного здоров'я», валеології, «розумного здоров'я», цифрової медицини, «антиейдж медицини», концепції персоналізованої, прогнозованої, профілактичної, партисипативної та психокогнітивної медицини. Реалізація даної доктрини забезпечить покращення параметричних показників стану здоров'я, сприятиме підвищенню результативності публічної політики в сфері охорони здоров'я та її адаптивності до сучасних викликів та загроз ;

- верифікації понятійного апарату, зокрема дефініції «публічної політики охорони здоров'я», під якою запропоновано розуміти складову соціальної політики

держави, яка за допомогою правових, економічних, організаційних, важелів управлінського впливу через цільову, функціональну, структурну, ресурсну, інструментальну підсистеми з використанням сучасних наукових концепцій, інституційного базису забезпечує створення ефективної системи охорони здоров'я, спрямованої на попередження захворювань, підтримку потенціалу здоров'я, інноватизацію форм та методів лікування, інтеграцію в глобальний медичний простір з забезпеченням параметрів соціального благополуччя та національної безпеки, що на відміну від діючих підходів акцентує увагу на макроекономічній результативності публічної політики та її превентивній складовій;

- обґрунтування детермінанти системи охорони здоров'я національної економіки як об'єкту публічної політики, яка на відміну від діючих підходів відображена не лише з позицій соціальних та економічних детермінант, але й з позицій задоволення пізнавальних, естетичних, трансцендентних потреб, які дозволяють мати людині відчуття власної гідності та повноцінності, що є запорукою здоров'я, а також з позицій чинників збереження та примноження потенціалу здоров'я в розрізі розробленої моделі здоров'я, яка повинна включати фізичне, психологічне, соціальне, духовне здоров'я, детермінанти здорового способу життя, чинники, які впливають на його складові, індикатори дослідження стану безпеки здоров'я, що матиме вагоме значення у побудові стійкої системи охорони здоров'я та її моніторингу, направленої на запобігання деструктивному впливу оточення на людину, підтримці продуктивності кадрового потенціалу, примноження доданої вартості та забезпечення економічного зростання національної економіки;

- поглиблення наукових та організаційно-методичних підходів до формування інформаційно-аналітичного підґрунтя до оцінювання результативності публічної політики охорони здоров'я, які на відміну від діючих передбачають розрахунок інтегрального показника макроекономічної результативності за моделлю середньо-геометричного зважування інтегральних індексів, що відображають управлінську ефективність (витрати на управління), ноосферизацію (витрати на науково-дослідні розробки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я), інноватизацію (залучення інвестицій для реалізації інноваційних

проектів), цифровізацію (витрати закладів охорони здоров'я на програмне забезпечення);

- вдосконалення інституційного забезпечення публічної політики у сфері охорони здоров'я, що представлене у вигляді рівневої моделі з цільовою підсистемою, сукупністю формальних та неформальних інститутів, етапами трансформації та архітектонікою реалізації: на наднаціональному, національному, макроструктурному, регіональному, локальному, особистісному рівнях;

- напрацювання щодо вдосконалення організаційно-методичних підходів до моніторингу стану здоров'я, результати якого мають створювати інформаційне підґрунтя для вироблення та реалізації рішень в управлінні охороною здоров'я і включати систему показників біологічного, популяційного здоров'я; демографічних показників; рівня захворюваності; показників цифрової мапи здоров'я та профілів здоров'я, в основі яких ступінь задоволення населення станом здоров'я, якість надання медичних послуг; індексів здоров'я та безпеки здоров'я;

- вдосконалення наукових підходів до оцінювання використання важелів організаційно-економічного механізму публічної політики, які базуються на показниках міжнародної системи сателітного та експериментального рахунків охорони здоров'я, враховують сучасні виклики, пов'язані із реформуванням охорони здоров'я, євроінтеграцією, цифровізацією, ноосферизацією, децентралізацією і дозволяють прослідкувати структуру на ефективність витрат на охорону здоров'я, виявити інституційні асиметрії, стан використанням квазі-інструментів управління сферою охорони здоров'я, та напрацювати підходи щодо вдосконалення інструментарію публічної політики, її ресурсного забезпечення в частині реалізації превентивних заходів;

- виокремлення векторів модернізації публічної політики в сфері охорони здоров'я та їх цілереалізуючих систем, які повинні включати: побудову ефективної системи інституційного забезпечення; удосконалення організаційно-економічного механізму реалізації публічної політики; адаптацію до європейських норм та стандартів в сфері охорони здоров'я; впровадження міжнародних стандартів якості медичної допомоги ISO та золотого стандарту JCI; розвиток електронної системи

охорони здоров'я; підвищення якості ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я; диференціацію джерел інвестування у відновлення та модернізацію медичної інфраструктури; створення конкурентоспроможної мережі закладів охорони здоров'я; адаптацію до викликів та загроз шляхом створення безпечного та безбар'єрного середовища в закладах охорони здоров'я; розвиток ринку реабілітаційних медичних послуг, підвищення якості надання медичних послуг та медичної допомоги в умовах безпекових загроз; розвиток економіки громадського здоров'я, медичного туризму, що дозволить створити сучасну превентивну модель публічної політики охорони здоров'я, верифікувати напрями її подальшого вдосконалення з метою відновлення та створення конкурентоспроможного медичного простору національної економіки;

- виокремлення напрямів адаптації публічної політики в сфері охорони здоров'я до вимог ЄС шляхом розвитку системи громадського здоров'я; підвищення безпеки фармацевтичної галузі шляхом використання європейських стандартів якості лікарських засобів та товарів медичного призначення; електронного документообігу; підвищення якості та доступності медичних послуг; удосконалення системи медичної освіти та підвищення її якості; вдосконалення нормативно-правового забезпечення в частині інституалізації лікарського самоврядування, громадського медсестринства, професійного ліцензування медичних працівників; підвищення ефективності використання інформаційних ресурсів;

- обґрунтування організаційно-наукових підходів до розвитку системи громадського здоров'я в частині використання запропонованої моделі генетичного паспорту громадянина, що повинен включати ДНК-профіль (ідентифікаційний генетичний паспорт), який має використовуватися для встановлення або підтвердження особистості людини, та генетичний паспорт здоров'я, який дозволить виявити схильність до різних захворювань, на основі яких має складатися комплекс профілактичних і діагностичних заходів, що забезпечить людиноцентричний підхід в наданні медичних послуг, підвищить їх якість та дозволить виробити превентивні заходи для запобігання виникненню захворювань;

- напрацювання підходів до інноватизації публічної політики охорони здоров'я, що передбачають: розвиток «т-здоров'я», «т-медицини», «s-медицини», «інтернету-речей», штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності шляхом стимулювання вітчизняних ІТ-компаній до розробки відповідного програмного забезпечення для смартфонів та його інтеграцію в процес медичного обслуговування пацієнтів; реалізацію просвітницьких та рекламних заходів, щодо мотивації громадян до використання мобільних пристроїв моніторингу стану здоров'я; розробки технічних моделей, алгоритмів та процедур надання телемедичних послуг; використання цифрових платформ для підвищення кваліфікації медичних кадрів, що сприятиме забезпеченню пацієнтоорієнтованого превентивного підходу в наданні медичних послуг.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Дисертаційна робота Мацика О.В. має чітку логічно побудовану структуру, що відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць, дозволяє послідовно та у повному обсязі викласти основні теоретичні та практичні результати проведеного дослідження.

Якісний аналіз змісту дисертаційної роботи свідчить про комплексне та системне вивчення автором основних проблемних питань досліджуваної теми. При цьому здобувач вміло користується сучасною методологією економічних досліджень. Серед використаних у роботі методів дослідження слід відмітити: системний, нормативний, компаративний, еволюційний, структурний, техніко-економічний, експертний, економіко-математичний, статистичний методи.

Текстовий виклад результатів роботи вдало доповнюється графічним, табличним матеріалом та додатками. Основні наукові тези і положення роботи логічно й переконливо аргументуються, а у необхідних випадках підтверджені відповідними аналітичними даними.

Використання нагромадженого наукового, інституційного, методологічного базису, власні розвідки здобувача, оцінки, узагальнення фактологічних даних

створили основу для належної аргументованості основних наукових положень, висновків та рекомендацій, які містяться у дисертаційній роботі Мацика В.О.

Наукові положення, висновки й рекомендації відзначаються достовірністю, яка забезпечена використанням діючого нормативно-правового поля, статистичної інформації. Висновки роботи є чітко аргументованими і відповідають пунктам наукової новизни.

Практичне значення роботи

Основні наукові положення, висновки та рекомендації, отримані в дисертації доведені до конкретних розробок і прикладних рекомендацій, що впроваджені в практичну діяльність інститутів публічного управління та в навчально-методичне забезпечення ЗУНУ і створять основу для реалізації векторів модернізації публічної політики охорони здоров'я національної економіки.

Напрацювання автора щодо прогнозування ризиків цивільного захисту населення та моделей використання цифрових технологій в наданні послуг з охорони здоров'я персоналу, який забезпечує цивільний захист населення, використовується в діяльності Управління організації медичного забезпечення, медико-біологічного захисту та охорони праці Держаної служби надзвичайних ситуацій України для покращення медичного забезпечення та медико-біологічного захисту в системі охорони праці (довідка № 03-14572/ 181 від 04.08.2023р.).

Пропозиції щодо оцінювання результативності реалізації стратегічних та програмних інструментів управління охороною здоров'я на регіональному рівні, покращення організаційного супроводу залучення інвестиційних ресурсів в сферу охорони здоров'я регіону використовуються в роботі Департаменту охорони здоров'я Тернопільської обласної військової державної адміністрації для вдосконалення організаційно-економічного супроводу програмно-планової роботи в сфері регіональної складової публічної політики охорони здоров'я в умовах воєнного стану (довідка № 4791/03-01 від 6.09.2023).

Напрацювання автора щодо інформаційно-аналітичного супроводу моніторингу стану здоров'я населення, використання інтегрованих систем медичного обслуговування населення регіону та дорожньої карти супроводу

пацієнтів з хронічними захворюваннями застосовуються в роботі КНП «Тернопільського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики» Тернопільської обласної ради при організаційно-методичному супроводі моніторингу стану системи громадського здоров'я регіону (довідка № 68 від 23.10.2023 р.).

Пропозиції автора щодо механізму модернізації публічної політики використані в роботі Управління медичних кадрів, освіти і науки Міністерства охорони здоров'я України при розробці стратегічної матриці розвитку сфери охорони здоров'я, прогнозування ризиків у сфері управління охорони здоров'я та використання адаптивних технологій управління нею (довідка № 22-04/30922/2-23 від 30.10.2023).

Отримані результати дослідження впроваджено у навчальний процес Західноукраїнського національного університету при поглибленні змістового наповнення програм та навчально-методичного забезпечення з дисциплін: «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я» для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент закладів охорони здоров'я»; «Публічна політика та врядування» для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (довідка № 126-26/2006 від 22.09.2023р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

Основні положення дисертаційної роботи викладено в 17 наукових працях обсягом 6,55 д.а. (5,32 д.а. належить особисто автору), а саме три параграфи у двох колективних монографії, 5 статей (2 з яких одноосібні) у наукових фахових виданнях, в тому числі одна у міжнародному періодичному виданні, що цитується у міжнародній базі Scopus та 9 публікацій за матеріалами конференцій, в тому числі

одна стаття у міжнародному виданні за результатами конференції, що цитується у міжнародній базі Scopus.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Стаття у міжнародному періодичному виданні :

1. Volodymyr Matsyk, Tetiana Popova, Mariana Iskiv, Viktoriia Zagurska-Antoniuk, Nataliia Terentie The Application of Public-Private Partnership for the Purpose of Implementing State Policy in the Sphere of Health Care. *International Journal of Economics and Business Administration. Volume VIII. Issue 3. 2020. Pp. 128-138.* (Застосування державно-приватного партнерства з метою реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. *Міжнародний журнал економіки та ділового адміністрування* (IJEBA).2020. том.3 (3).С.128-138.) (0,6 д.а./0,25 д.а. авторський внесок: обґрунтування місця державо-приватного партнерства в системі публічної політики охорони здоров'я). Наукометричні бази: RePEc, SSRN, JEL, Google Scholar, Crossref, Index Copernicus, Scopus і Web of Science. URL: <https://ideas.repec.org/a/ers/ijebaa/vviii2020i3p128-138.html>

Статті у наукових фахових виданнях:

2. Мацик В.О. Модернізація інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності медичних установ. *Інноваційна економіка*.2020. № 5-6. С.97-102. (0,4 д.а.). (Наукометричні бази: Google Scholar, Index Copernicus, Research Bib, Crossref, ERIH PLUS, Eurasian Scientific Journal Index (ESJI), Polska Bibliografia Naukowa, Directory of Research Journals Indexing (DRJI), OPEN-ACCESS JOURNALS).
3. Мацик В.О., Желюк Т.Л. Медичний туризм нові напрямки та можливості: макроекономічні та регіональні аспекти. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2021. Вип. 26. С.17-27. (0,6 д.а./0,3 д.а. авторський внесок: обґрунтування макроекономічної ефективності медичного туризму) . (Наукометричні бази: Google Scholar, Index Copernicus).
4. Мацик В.О., Котис Н.В. Інноваційні підходи до організації комунікацій на ринку медичних послуг. *Інноваційна економіка*. 2022. №1 (90). С. 67-73. (0,7 д.а./0,35

д.а. авторський внесок: в частині обґрунтування підходів до модернізації комунікацій на рику медичних послуг). (Наукометричні бази: Google Scholar, Index Copernicus, Research Bib, Crossref, ERIH PLUS, ESJI, Polska Bibliografia Naukowa, DRJI, OPEN-ACCESS JOURNALS).

5. Мацик В. Публічна політика охорони громадського здоров'я України в умовах євроінтеграційних викликів. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки*. 2023. № 2 (316). С.357-362. (0,5 д.а.). (Наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef).

Монографії

6. Мацик В.О. Активізація валеологічного підходу до інституалізації реформи сфери охорони здоров'я. Модернізація менеджменту та публічного управління сфери охорони здоров'я. Кол. мон. за ред. Желюк Т.Л., Шкільняка М.М. Тернопіль: крок. 2020. 560 с. С.517-527. (0,3 д.а.).
7. Мацик В.О. Ресурсне забезпечення закладу охорони здоров'я. Модернізація менеджменту та публічного управління сфери охорони здоров'я . Кол. мон. За ред. Желюк Т.Л, Шкільняка М.М.Тернопіль: крок. 2020. 560с. С.226-235 (0,5 д.а.).
8. Мацик В.О. Публічна політика в сфері охорони здоров'я. Розвиток публічного управління та менеджменту в умовах трансформаційних викликів. За ред. Васиної А.Ю., Шкільняка М.М. Тернопіль. ЗУНУ.2022. 524с. С.121-127 .(0,4 д.а.).

Публікації за матеріалами конференцій:

9. Мацик В. О. Управління ресурсним забезпеченням у процесі функціональної діяльності медичного закладу. Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, Тернопіль, 25 квітня 2018 року. Тернопіль, 2018. С. 314-317 (0,2 д.а.).
10. Мацик В. О. Стратегічний підхід до управління ресурсним забезпеченням діяльності медичного закладу. Модернізація менеджменту системи охорони здоров'я в умовах проведення медичної реформи: матеріали Всеукраїнської

- науково-практичної конференції з міжнародною участю, Кам'янець-Подільський, грудень 2018 року. Тернопіль, 2018. С. 213-216 (0,2 д.а.).
- 11.Мацик В.О. Перспективи розвитку превентивної медицини. Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки. Матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.(Тернопіль, 15 травня 2020 року). 2020.Частина 1.400 с. С.116-120 (0,3 д.а.).
- 12.Мацик В.О., Желюк Т.Л. Публічна політика в сфері охорони здоров'я: нові виклики та можливості. International conference Information of socio-economic development of the state and region: Conference Proceedings, aprils 20. 2020. Gromadka, Poland: Gokib. 160 p. P.10-14.(0,4/авторський внесок 0,2 д.а.: обґрунтування стимулюючих чинників реалізації публічної політики).
- 13.Мацик В.О. Цифрові аспекти модернізації публічної політики в сфері охорони здоров'я. Особливості розвитку вчених, освіти, науки бізнесу і суспільства в середовищі глобальних умов: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (11 березня 2021 р., Тернопіль, ЗУНУ). Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В. 2021. 84с.С.40-42 (0,25 д.а).
- 14.Мацик В.О. Оцінка результативності реалізації публічної політики в сфері охорони здоров'я. Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки. Матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Тернопіль, 28 травня 2021 року). Тернопіль: СМП «Тайп». 2021. 400с. С.114-117 (0,25д.а.).
- 15.Volodymyr Matsyk, Dmytro Shushpanov, Tetiana Zheliuk,Alina Zhukovska Management of the health care system in the conditions of population aging: information, analytical and methodical dimension. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies ACIT'2021. Conference Proceedings. Deggendorf, Germany, September 15-17, 2021. P.5. (0,5 д.а./ авторський внесок 0,15 д.а., обґрунтування індикаторів моніторингу стану здоров'я). Наукометрична база: Scopus.

- 16.Мацик В.О. Виклики публічної політики охорони здоров'я в умовах військового стану. Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України» (Тернопіль, ЗУНУ, 31 травня 2022 р.).С.136-138 (0,25д.а.).
- 17.Мацик В.О. Інституційні імперативи стратегічного планування розвитку системи охорони здоров'я Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки. Матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, м. Тернопіль, 4 травня 2023 року. 2023. ТНЕУ. Частина 1. 340с. С.159-161 (0,25 д.а.).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень в системі Unichек. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я», відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Результати наукового дослідження, викладені в дисертації, пройшли апробацію шляхом обговорення на 10 конференціях, зокрема трьох *міжнародних*: «Соціально-економічний розвиток держави та регіону» (м.Громадка, Польща, 2020 р.); «Актуальні проблеми вітчизняної економіки, підприємництва та управління на сучасному етапі» (м.Тернопіль, 2021 р.); 11-та Міжнародна конференція з передових комп'ютерних інформаційних технологій АСІТ'2021. (Деггендорф, Німеччина, 2021 р.) та семи *всеукраїнських конференціях з міжнародною участю*: «Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки» (м.Тернопіль, 2018 р.); «Модернізація менеджменту системи охорони здоров'я в умовах проведення медичної реформи» (м.Тернопіль-м.Кам'янець-Подільський, 2018 р.); «Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки» (м.Тернопіль, 2020 р.); «Особливості розвитку вчених, освіти, науки бізнесу і

суспільства в середовищі глобальних умов» (м.Тернопіль, 2021 р.); «Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки» (м. Тернопіль, 2021 р.); «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України» (м.Тернопіль, 2022 р.); «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки» (м.Тернопіль, 2023 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана діловою українською мовою. Стиль подачі матеріалу дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій характеризується системністю, науковістю, логічністю, інформаційною насиченістю, ясністю, стислістю та забезпечує легкість і доступність сприйняття матеріалу.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення виконаних досліджень, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати дисертаційну роботу Мацика Володимира Олександровича на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я», на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Мацика Володимира Олександровича та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

доктора економічних наук, професора, Шкільняка Михайла Михайловича, завідувача кафедрою менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Рецензентами:

доктора економічних наук, професора, Августина Руслана Ростиславовича, професора кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету;

доктора економічних наук, професора, Мельник Аллу Федорівну, професора кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету, заслуженого діяча науки і техніки України.

Опонентами:

доктора економічних наук, професора, Васильціва Тараса Григоровича, завідувача відділу проблем соціально-гуманітарного розвитку регіонів Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»;

кандидата економічних наук, доцента Трущенко Людмилу Вікторівну, доцента кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу **Мацика Володимира Олександровича** на тему: «Модернізація публічної політики в сфері охорони здоров'я» до захисту.

Головуюча на засіданні

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу

Алла ВАСІНА